

A B1 SZINTŰ VIZSGA LEÍRÁSA

ÍRÁSBELI

A vizsga teljes időtartama: 120 perc

A vizsgázó kétféle feladatlapot tölt ki:

- **Nyelvtani teszt.** Nyelvi ismereteket ellenőrző tesztfeladatok megoldása. A teszt kiterjed a hangtan és a szabályos alaktan ismeretének vizsgálatára.

A feladathoz szótár nem használható.

A vizsgarész időtartama: 50 perc

- **Közvetítés.** 3 db elbeszélő műfajú, egyszerű vagy egyszerűsített bibliai szövegrész fordítása héberről magyarra.

A feladathoz szótár használható.

A vizsgarész időtartama: 70 perc

Elérhető pontszám: 60 pont

Megfelelt: 36 ponttól

SZÓBELI

A vizsga teljes időtartama: 40 perc

A vizsga az alábbi két részből áll:

1. **Olvasás és fordítás.** A vizsgázó az általa kihúzott egyszerű vagy egyszerűsített bibliai szöveget – 20 perces felkészülési idő után – érthetően, tagoltan, hangsúlyozva felolvassa, majd pontosan és helyesen magyarra fordítja. (10 perc)

A feladathoz szótár használható.

2. **Nyelvtani feladatok** A szöveghez kapcsolódó alapvető nyelvtani kérdések megválaszolása. (10 perc)

A B2 SZINTŰ VIZSGA LEÍRÁSA

ÍRÁSBELI

A vizsga teljes időtartama: 180 perc

A vizsgázó kétféle feladatlapot tölt ki:

- **Nyelvtani teszt.** Nyelvi ismereteket ellenőrző tesztfeladatok megoldása. A teszt kiterjed a hangtan és alaktan lényegi szabályainak, rendhagyóságainak vizsgálatára, különös tekintettel az igeragozási rendszerre.

A feladathoz szótár nem használható.

A vizsgarész időtartama: 80 perc

- **Közvetítés.** 4 db, különböző műfajú közepesen nehéz bibliai szöveg fordítása héberről magyarra.

A feladathoz szótár használható.

A vizsgarész időtartama: 100 perc

Elérhető pontszám: 60 pont

Megfelelt: 36 ponttól

SZÓBELI

A vizsga teljes időtartama: 40 perc

A vizsga az alábbi két részből áll:

- **Olvasás és fordítás.** A vizsgázó az általa kihúzott közepesen nehéz bibliai szöveget – 20 perces felkészülési idő után – érthetően, tagoltan, hangsúlyozva felolvassa, majd pontosan és helyesen magyarra fordítja. (10 perc)

A feladathoz szótár használható.

- **Nyelvtani feladatok** A szöveghez kapcsolódó alapvető nyelvtani kérdések megválaszolása. (5 perc)

- **Kulturális kérdések.** A szöveg megértésének kulturális feltételeit mérő kérdések (Ld.: *Függelék*). A vizsgázó három, a szöveghez kapcsolódó tételből egyet kiválasztva, felkészülési idő nélkül ad számot ismereteiről. (5 perc)

A C1 SZINTŰ VIZSGA LEÍRÁSA

ÍRÁSBELI

A vizsga teljes időtartama: 180 perc

A vizsgázó kétféle feladatlapot tölt ki:

- **Nyelvtani teszt.** Nyelvi ismereteket ellenőrző tesztfeladatok megoldása. A teszt széleskörűen vizsgálja a leíró nyelvtanokban szereplő valamennyi grammatikai jelenség ismeretét (vagy felismerését).

A feladathoz szótár nem használható.

A vizsgarész időtartama: 80 perc

- **Közvetítés.** 4 db különböző műfajú, nehezebb bibliai szövegrész fordítása héberről magyarra.

A feladathoz papír alapú szótár használható.

A vizsgarész időtartama: 100 perc

Elérhető pontszám: 60 pont

Megfelelt: 36 ponttól

SZÓBELI

A vizsga teljes időtartama: 40 perc

A vizsga az alábbi két részből áll:

- **Olvasás és fordítás.** A vizsgázó az általa kihúzott, nehezebb bibliai szöveget – 20 perces felkészülési idő után – érthetően, tagoltan, hangsúlyozva felolvassa, majd pontosan és helyesen magyarra fordítja. *(10 perc)*

A feladathoz szótár használható.

- **Nyelvtani feladatok** A szöveghez kapcsolódó nyelvtani kérdések megválaszolása, részletes kifejtése. A nyelv teljes normarendszerének ismerete, és a terminusok pontos fordítása. *(5 perc)*

- **Kulturális kérdések.** A szöveg megértésének kulturális feltételeit mérő kérdések *(Ld.: Függelék)*. A vizsgázó három, a szöveghez kapcsolódó tételből egyet kiválasztva, felkészülési idő nélkül ad számot ismereteiről. *(5 perc)*

FÜGGELÉK TUDNIVALÓK A B2 ÉS A C1 SZINTŰ SZÓBELI VIZSGA KULTURÁLIS VIZSGARÉSZRŐL

A középfokú és felsőfokú bibliai héber szóbeli nyelvvizsga részét alkotó ún. kulturális kérdések („a szöveg megértésének kulturális feltételeit mérő kérdések”) a vizsgázó jártasságát mérik fel a Héber Bibliában és annak kontextusában. El kell tudnia helyezni az olvasott szöveget a Héber Biblia szerkezetében, valamint tisztában kell lennie a szöveg megértéséhez elengedhetetlen fogalmakkal is. Így ismernie kell a Héber Biblia főbb egységeit és műfajait, a fontosabb bibliai elbeszéléseket és azok szereplőit, valamint nagyvonalakban azt az ókori keleti történelmet és földrajzot, amelynek kontextusában ezek az elbeszélések játszódnak, a próféták prófétálnak, a szövegek megszületnek. A vizsgán a hangsúly a bibliai szöveg primer nyelvi megértésén van, annak ókori kulturális kontextusában, míg a felekezeti vonatkozások, értelmezések nem részei a vizsgának.

Témakörök

(a vizsgakérdések a konkrét nyelvvizsgaszövegekhez vannak aktualizálva, céljuk annak felmérése, hogy a vizsgázó mennyire érti a szöveg vallás- és/vagy kulturális jelentőségét a zsidó/keresztény hagyományban és az általános művelődéstörténetben)

1. A Bibliai történelem

- Östörténet (teremtés, bűnbeesés, özönvíz)
- A pátriárkák világa (Ábrahám, Izsák, Jákob, József)
- Egyiptomi kivonulás és pusztai vándorlás
- Kánaán elfoglalása
- A bírák kora
- Az egységes királyság
- A kettészakadt királyság
- Az asszír hódítás
- A babiloni hódítás és fogság
- Visszatérés a fogságból

2. Népek és birodalmak

- Egyiptomiak, egyiptomi vallás és kultúra
- Asszírok, asszír vallás és kultúra
- Babilóniaiak, babiloni vallás és kultúra
- Kánaániak, kánaánita vallás és kultúra
- A filiszteusok
- Perzsák, perzsa vallás és kultúra
- Görögök, görög vallás és kultúra, hellenizmus

3. A Biblia világa

- Az ókori Kelet és Izrael földjének földrajza
- Éghajlat, természeti erőforrások
- Növények, állatok
- Család
- Oktatás
- Napi munka
- A földművelés egy éve
- Ételek és italok, étkezési törvények és szokások
- Ruházkodás, ékszerek, kozmetika
- Sátrak és házak
- Nagyvárosok, városok, falvak
- Királyok és uralkodók
- Hadviselés
- Utazás és szállítás
- Kereskedelem, pénz, súlyok, mértékegységek
- Egészség és gyógyítás
- Hangszerek

4. Izrael vallása

- Ősi hiedelmek
- Izrael Istene
- Izrael hite
- Isten törvényei a gyakorlatban
- Étkezési előírások, tiszta és tisztátalan állatok
- Ünnepek, szent napok, évfordulók
- A sátorszentély
- A jeruzsálemi szentélyek
- Papok és rítusok, áldozatok
- Halál és túlvilági élet
- Próféták

5. A Héber Biblia / Ószövetség könyveinek csoportosítása, jelentősége, műfajai

- Tóra / Mózes 5 könyve
- A történeti könyvek (korai próféták + Ketuvim történeti része)
  - *Józsue, Bírák*
  - *Sámuel, Királyok, Krónikák*
  - *Ezsdrás, Nehemiás*
  - *Ruth, Eszter, Dániel*
- Bölcsességirodalom és költészet

- *Jób, Példabeszédek, Prédikátor*
- *Zsoltárok, Énekek éneke, Siralmak*
- Kései próféták
  - *Nagypróféták (Ézsaiás, Jeremiás, Ezékiel)*
  - *Kispróféták (Hóseás, Jóel, Ámós, Abdiás, Jónás, Mikeás, Náhum, Habakuk, Sofóniás, Aggeus, Zakariás és Malakiás)*

A felkészüléshez az alábbi bibliográfia nyújthat támpontot. A felsorolt művek között jelentős világnézeti különbségek vannak, és az OR-ZSE Nyelvvizsgaközpont nem azonosul egyikkel sem. A lista szabadon bővíthető hasonló jellegű magyar és/vagy külföldi művekkel. A vizsgázó szemléletmódja (például kritikai vagy hagyományos; teológiai vagy filológiai; zsidó, keresztény, egyéb vallásos vagy ateista világnézete) nem befolyásolja a vizsga kimenetelét. Nincs a bibliai könyveknek és karaktereknek elvárt megnevezése, bármely hagyomány (zsidó, katolikus, protestáns stb.) elnevezéseit elfogadjuk ugyanúgy, ahogyan a Tanakh / Héber Biblia / Ószövetség / Ótestamentum megnevezést is.

Általános:

- *SCOLAR kézikönyv a Bibliához* (Scolar) Ószövetséggel foglalkozó része
- *Lion bibliai enciklopédia* (Magyar Könyvklub) Ószövetséggel foglalkozó része

Középfokra:

- Fényes Mór: *Szentírásunk* (IMIT / OR-ZSE).
- Pecsuk Ottó (szerk.), *Bibliaismereti kézikönyv* (Kálvin Kiadó) Ószövetséggel foglalkozó része
- Samuel J. Schultz: *Üzen az Ószövetség* (KIA)

Felsőfokra:

- Kustár Zoltán: *A héber Ószövetség szövege* (Kálvin Kiadó)
- J. Alberto Soggin: *Bevezetés az Ószövetségbe* (Kálvin Kiadó).
- Walvoord, John F. és Roy B. Zuck (szerk.) *A Biblia ismerete: Kommentár-sorozat I-V.* (KIA).

Ezekon kívül számos bibliakiadás – például az ún. Hertz-Biblia (*Mózes öt könyve és a haftárák* 5 kötetben), valamint a Szent István Társulat Bibliája és a Magyar Bibliatársulat által kiadott *Biblia magyarázó jegyzetekkel* is tartalmaz kommentáranyagot. Ezek ismerete szintén jó alapot ad a nyelvvizsga kulturális-bibliaismereti ismereteket felmérő részére való felkészülésben, különösen C1 szinten.